

ตามมติที่ประชุมในการประชุมหารืออย่างไม่เป็นทางการระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสแรงงานอาเซียน
เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว

สารบัญ

บทที่ ๑	บททั่วไป
บทที่ ๒	คำนิยาม
บทที่ ๓	สิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงานต่างด้าวและสมาชิกในครอบครัว
บทที่ ๔	สิทธิเฉพาะของแรงงานต่างด้าว
บทที่ ๕	พันธกรณีของประเทศผู้ส่งแรงงาน
บทที่ ๖	พันธกรณีของประเทศผู้รับแรงงาน
บทที่ ๗	ข้อผูกพันของประเทศสมาชิกอาเซียน
บทที่ ๘	การแก้ไข

ฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและ ส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว

๑. รัฐบาลของบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งเป็นประเทศสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ซึ่งต่อจากนี้จะกล่าวถึงรวมกันว่า “ประเทศสมาชิกอาเซียน”
๒. เชื่อมมั่น ว่าฉันทามตินี้จะมีส่วนช่วยอย่างสำคัญในการสร้างกรอบการดำเนินงานเพื่อความร่วมมือในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวในภูมิภาค ตลอดจนกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน
๓. ยึดถือ ในวิสัยทัศน์ของอาเซียนในการเป็นประชาคมที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีการดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย มีความรับผิดชอบต่องาน และเป็นภูมิภาคที่ความเป็นอยู่ของทุกคนได้รับการดูแลและส่งเสริม ดังความในปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕: มุ่งหน้าไปด้วยกัน ซึ่งที่ประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ได้ให้การรับรอง
๔. เน้นย้ำ ถึงการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และหลักการของอาเซียน ตามที่ได้ปรากฏอยู่ในกฎบัตรอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องของการเคารพ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และอิสรภาพโดยพื้นฐาน รวมถึงหลักการประชาธิปไตย หลักนิติธรรม และหลักธรรมาภิบาล
๕. ระลึก ถึงปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และอนุสัญญาหรือข้อบัญญัติระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นภาคี ซึ่งได้มีการบัญญัติขึ้น เพื่อปกป้องและรักษาไว้ซึ่งสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพโดยพื้นฐานของบุคคล

๖. ยึดมั่น ในการดำเนินตามวัตถุประสงค์และพันธกรณีที่ปรากฏอยู่ในปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนได้ร่วมให้การรับรองในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ ณ เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
๗. รับทราบ ถึงความสำเร็จของประเทศสมาชิกในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว ตลอดจนความสำคัญและผลดีของการทำข้อตกลงในประเด็นดังกล่าว ทั้งแบบทวิภาคีและพหุภาคี
๘. ยืนยัน ถึงความรับผิดชอบที่มีร่วมกันอย่างสมดุลระหว่างประเทศผู้ส่งและประเทศผู้รับแรงงาน ในภูมิภาคอาเซียน ในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าวและสมาชิกในครอบครัวของพวกเขา ในทุกขั้นตอนของกระบวนการโยกย้ายถิ่นฐาน
๙. ตระหนัก ถึงอุปสรรคที่แรงงานต่างด้าวมุ่งต่อสังคมและเศรษฐกิจ ทั้งของประเทศผู้ส่งและประเทศผู้รับแรงงานในภูมิภาคอาเซียน
๑๐. ตระหนัก ถึงอำนาจอธิปไตยของประเทศสมาชิกอาเซียนในการกำหนดนโยบายการโยกย้ายถิ่นฐาน ที่มีความเกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว รวมถึงการกำหนดระเบียบและกฎเกณฑ์ในการเดินทางเข้า - ออกเขตแดน ตลอดจนเงื่อนไขที่แรงงานสามารถพักอาศัยอยู่ภายในประเทศ
๑๑. ตระหนัก ถึงความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายในทุกๆ ขั้นตอนของกระบวนการโยกย้ายถิ่นฐาน ในการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้ส่งและประเทศผู้รับแรงงาน
๑๒. รับทราบ ถึงข้อห่วงกังวลที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวของประเทศผู้รับและประเทศผู้ส่งแรงงาน รวมถึงความจำเป็นของการจัดทำและปรับใช้นโยบายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวภายใต้เขตอำนาจทางกฎหมายของแต่ละประเทศ ให้มีความครอบคลุมและเหมาะสม ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายและนโยบายในลักษณะเดียวกันกับตัวกลางด้านแรงงานอื่นๆ
๑๓. รับทราบ ถึงความจำเป็นของการดำเนินการอย่างเหมาะสม เมื่อใดก็ตามที่มีการละเมิด หรือมีเหตุรุนแรงเกิดขึ้นกับแรงงานต่างด้าว

ขอรับรองฉันทามติฉบับนี้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

บทที่ ๑ หลักการทั่วไป

๑๔. ในการดำเนินการอันหามติฉบับนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักการทั่วไป
ดังนี้

(ก) เคารพในหลักการของอาเซียน ตามที่ปรากฏในกฎบัตรสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ ข้อที่ ๒

(ข) สร้างความเข้มแข็งให้กับเสาการเมืองและความมั่นคง เสาเศรษฐกิจ และเสาสังคมและ
วัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน ด้วยการส่งเสริมให้แรงงานต่างด้าวสามารถใช้ศักยภาพ
ได้อย่างเต็มที่ มีศักดิ์ศรี ในสภาพแวดล้อมของการมีอิสรภาพ ความเท่าเทียม และ
ความมั่นคง โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายภายในของประเทศ
สมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ

(ค) ตระหนักว่าแรงงานต่างด้าวมียุทธวิธีขั้นพื้นฐาน ตามที่ได้มีการกำหนดไว้ในสนธิสัญญา
ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับภูมิภาคและระดับสากล ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียน
ได้เข้าร่วมเป็นภาคี รวมถึงเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายภายในของ
ประเทศสมาชิกอาเซียน

(ง) ยึดมั่นในสิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีของแรงงานต่างด้าว โดยที่ไม่เป็นการหักล้างการบังคับใช้
กฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

(จ) ยืนหยัดในการปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียม ในเรื่องของประเทศ และสัญชาติ ตลอดจนคุ้มครอง
และส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับแรงงานต่างด้าวเพศหญิง
ให้เป็นไปโดยสอดคล้องกับพันธกรณีของประเทศสมาชิกอาเซียน ภายใต้กรรมสารระหว่าง
ประเทศที่เกี่ยวข้องที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นภาคี

ในมาตรา ๕๗ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัวที่ได้พักอาศัยอยู่กับแรงงานต่างด้าว
อยู่แล้ว ขอให้เป็นไปตามพันธกรณีของประเทศสมาชิกอาเซียน ภายใต้ข้อบัญญัติระหว่าง
ประเทศที่เกี่ยวข้องที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นภาคี และ

(ฉ) ยึดถือแนวทางเพื่อความร่วมมือที่ดำเนินไปอย่างสร้างสรรค์ และไม่เป็นการเผชิญหน้า
ในการส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว

๑๕. ฉันทามตินี้จะครอบคลุมเฉพาะกับแรงงานต่างด้าวที่มีเอกสารแสดงตน และแรงงานต่างด้าว
ที่ได้กลายเป็นผู้ที่ไม่มีเอกสารแสดงตนโดยไม่ได้เป็นความผิดของพวกเขาเท่านั้น

บทที่ ๒ คำนิยาม

๑๖. “แรงงานต่างด้าว” หมายถึง บุคคลที่จะเข้าไปเกี่ยวข้อง หรือจะได้รับการจ้างงาน หรือ เกี่ยวข้อง
หรืออยู่ในระหว่างการจ้างงาน หรือเคยเกี่ยวข้องหรือเคยได้รับจ้างงาน ในกิจกรรมที่มีค่าตอบแทนเป็น
เงิน ในประเทศที่ เขา หรือเธอ ไม่ได้เป็นพลเมือง การนำใช้ฉันทามติดังนี้ไปใช้กับแรงงานต่างด้าวใน
แต่ละประเภท จะต้องเป็นไปตามกฎหมาย ข้อระเบียบ และนโยบายภายใน ของประเทศสมาชิก
อาเซียนนั้นๆ
๑๗. ในฉันทามติดังนี้ “แรงงานต่างด้าวที่ไม่มีเอกสารแสดงตน” คือบุคคลที่ไม่สามารถปฏิบัติตาม
เงื่อนไขที่ได้มีการระบุไว้สำหรับเขา หรือ เธอ ในการเดินทางเข้าเมืองของประเทศผู้รับแรงงาน
และพักอาศัยในประเทศดังกล่าวอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ตลอดระยะเวลาของการจ้างงาน
ตามข้อกำหนด กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับแรงงาน คำนิยามนี้
จะรวมถึงแรงงานต่างด้าวที่เคยทำงาน แต่ไม่ได้รับการจ้างงานในกิจกรรมที่มีค่าตอบแทนอีกต่อไป
- คำนิยามของ “แรงงานต่างด้าวที่ไม่มีเอกสารแสดงตน” สามารถใช้ได้กับมาตราที่ ๖๙ และ
มาตราที่ ๗๐ ของฉันทามติดังนี้

๑๘. “ประเทศผู้ส่งแรงงาน” หมายถึงประเทศสมาชิกอาเซียนที่แรงงานต่างด้าวเป็นพลเมือง

๑๙. “ประเทศผู้รับแรงงาน” หมายถึงประเทศสมาชิกอาเซียนที่ให้ที่พักพิงกับแรงงานต่างด้าว

๒๐. “การปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียม” หมายถึงการปฏิบัติที่ยุติธรรมและสมเหตุสมผลต่อแรงงานต่างด้าวภายในสถานที่ทำงาน ในเรื่องสภาพในการทำงาน ความปลอดภัย ตลอดจนการเข้าถึงกลไกในการขอความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงาน ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

บทที่ ๓

สิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงานต่างด้าวและสมาชิกในครอบครัว

โดยเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศสมาชิกอาเซียน:

๒๑. แรงงานต่างด้าวอาจได้รับอนุญาตให้สมาชิกในครอบครัวของพวกเขาเดินทางไปเยี่ยมได้ตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาตามที่กฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงานอนุญาตให้กระทำได้
๒๒. แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะเก็บรักษาหนังสือเดินทาง และใบอนุญาตทำงานต้นฉบับที่รัฐบาลได้ออกให้ รวมถึงเอกสารส่วนตัวอื่นๆ โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน
๒๓. ภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ตามที่มีอยู่ของประเทศผู้รับแรงงาน แรงงานต่างด้าวมีสิทธิไม่น้อยกว่าสิทธิที่พลเมืองของประเทศผู้รับแรงงานจะได้รับ ในกรณีที่แรงงานต่างด้าวได้กระทำผิด อันเป็นเหตุให้ถูกตัดสินให้อยู่ในเรือนจำ หรือ ต้องได้รับการคุมขังเพื่อรอการตัดสินคดี หรือ เมื่อถูกควบคุมตัวไว้ด้วยเหตุผลอื่นใดก็ตาม
๒๔. แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะยื่นข้อร้องทุกข์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับแรงงาน และ/หรือ ขอความช่วยเหลือจากสถานทูต สถานกงสุล หรือ คณะผู้แทนทางการทูต ของประเทศที่แรงงานต่างด้าวเป็นพลเมือง อันมีที่ตั้งอยู่ในประเทศผู้รับแรงงาน
๒๕. แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะเคลื่อนย้ายได้โดยอิสระในประเทศผู้รับแรงงาน ภายใต้ข้อบังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

บทที่ ๔

สิทธิเฉพาะของแรงงานต่างด้าว

โดยเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศสมาชิกอาเซียน:

๒๖. แรงงานต่างด้าวมียุทธิตที่เข้าถึงข้อมูลในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงาน และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานของพวกเขา จากหน่วยงาน องค์กรของรัฐ และ/หรือ บริษัทจัดหางานของประเทศผู้รับแรงงานและประเทศผู้ส่งแรงงาน
๒๗. แรงงานต่างด้าวมียุทธิตที่จะได้รับสัญญาจ้าง หรือเอกสารอื่นๆ ที่มีรายละเอียด และระบุเงื่อนไขของการทำงานอย่างชัดเจน โดยเป็นเอกสารที่หน่วยงาน องค์กร และ/หรือ นายจ้างเป็นผู้ออกให้ ภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศนั้นๆ
๒๘. ภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายภายในของประเทศผู้รับแรงงาน แรงงานต่างด้าวมียุทธิตที่จะได้รับการปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียมในสถานที่ทำงาน
๒๙. แรงงานต่างด้าวมียุทธิตที่จะได้รับการจัดสรรที่พักอาศัยให้เหมาะสม และเพียงพอ ภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน
๓๐. (ก) แรงงานต่างด้าว ไม่ว่าจะเพศใดก็ตามแต่ มียุทธิตที่จะได้รับค่าตอบแทน รวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นๆ จากการทำงาน อย่างเป็นธรรมและเหมาะสม โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน
(ข) เมื่อแรงงานต่างด้าวเดินทางออกนอกประเทศผู้รับแรงงาน แรงงานต่างด้าวยังควรได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงานอยู่ โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน
๓๑. แรงงานต่างด้าว มียุทธิตที่จะโอนรายได้และเงินออมของพวกเขา ด้วยวิธีการโอนเงินในลักษณะใดก็ตาม ที่สอดคล้องกับกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการโอนเงิน ของทั้งประเทศผู้รับและประเทศผู้ส่งแรงงาน

๓๒. (ก) แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะยื่นคำร้อง/ข้อร้องเรียน หรือ มอบอำนาจให้ตัวแทนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทด้านแรงงานของประเทศผู้รับแรงงาน ในกรณีที่มีการขอลูกจ้าง การละเมิดเงื่อนไขในสัญญาจ้างในประเทศผู้รับแรงงาน และการให้แรงงานต่างด้าวพักอาศัยในประเทศต่อไป ในระหว่างกระบวนการพิจารณาคำร้อง โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าเมือง
- (ข) หากคำตัดสินต่อคำร้องเป็นไปตามที่ได้มีการเรียกร้อง แรงงานต่างด้าวควรมีสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือและเยียวยาจากการสูญเสียสิทธิอันเกิดจากการกระทำผิด หรือ การละเมิดเงื่อนไขในสัญญาจ้าง
๓๓. แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะเข้าร่วมสหภาพแรงงาน และสมาคมต่างๆ ภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

บทที่ ๕

พันธกรณีของประเทศผู้ส่งแรงงาน

โดยเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้ส่งแรงงานแต่ละประเทศ:

๓๔. ด้วยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับประเทศผู้รับแรงงาน ประเทศผู้ส่งแรงงานจะต้องจัดให้มีการอบรมก่อนการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ รวมถึงการจัดอบรมเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน สิทธิด้านแรงงาน สภาพในการทำงานและสภาพความเป็นอยู่โดยทั่วไป ตลอดจนกฎหมาย นโยบาย กฎระเบียบ วัฒนธรรม บรรทัดฐาน และการปฏิบัติของประเทศผู้รับแรงงาน รวมถึงช่องทางในการขอรับความช่วยเหลือในประเทศผู้รับแรงงาน และประเด็นควรรู้อื่นๆ ที่จะช่วยให้แรงงานต่างด้าวสามารถปฏิบัติตามข้อระเบียบการบริหารจัดการและพิธีการต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงานได้อย่างถูกต้อง
๓๕. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะต้องดำเนินการเพื่อที่จะมั่นใจได้ว่าแรงงานต่างด้าวมีความรู้ความเข้าใจ และมีความตระหนักถึงเงื่อนไขและข้อสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของพวกเขาผ่านสัญญาจ้าง หรือเอกสารอื่นๆ ที่ได้มีการจัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรตามความเหมาะสม โดยใช้ภาษาที่แรงงานต่างด้าวสามารถเข้าใจได้

๓๖. (ก) ประเทศผู้ส่งแรงงานจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่เป็นมาตรฐาน ด้วยวิธีการที่โปร่งใส มีความถูกต้องเหมาะสม ในการออกหนังสือเดินทางและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (ข) ประเทศผู้ส่งแรงงานจะดำเนินการในลักษณะเดียวกัน เพื่อห้ามไม่ให้มีการเรียกเก็บ ค่าใช้จ่ายเกินจริงในการส่งแรงงานไปทำงาน หรือ การเรียกเก็บค่าบริการในการจัดหางาน โดยบุคคลใดก็ตามกับแรงงานต่างด้าวในประเทศผู้ส่งแรงงาน
๓๗. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะดำเนินการตามสมควรเพื่อลดความยุ่งยากและซับซ้อนของขั้นตอน การบริหารจัดการเพื่อจัดส่งแรงงานที่จะเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ เช่นการจัดตั้งศูนย์ การให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) รวมถึงการดำเนินการอื่นๆ ในลักษณะ เดียวกัน ตามความเหมาะสม
๓๘. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะดำเนินการอย่างเหมาะสมเพื่อดูแลให้แรงงานต่างด้าวปฏิบัติโดย สอดคล้องกับข้อกำหนดด้านสุขภาพของประเทศผู้รับแรงงาน ก่อนการเดินทางออกนอก ประเทศเพื่อไปทำงาน
๓๙. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะพัฒนาแผนงานเกี่ยวกับในการกลับคืนสู่สังคมและตลาดแรงงานที่มี ความครอบคลุมเพื่อรองรับแรงงานต่างด้าวและสมาชิกในครอบครัว หลังจากพวกเขาได้เดินทาง กลับมาจากการไปทำงานในต่างประเทศ รวมถึงสร้างระบบการจ้างงานโดยเฉพาะให้กับ แรงงานต่างด้าวที่ได้เดินทางกลับมา โดยพิจารณาถึงทักษะฝีมือที่ได้รับการสั่งสมจากการเดินทาง ไปทำงานในต่างประเทศของแรงงานกลุ่มนี้เป็นสำคัญ
๔๐. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการจ้างงานในท้องถิ่นและ โอกาสในการเข้าถึงความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้กับพลเมืองของตน เพื่อสร้างทางเลือกที่ยั่งยืน มาทดแทนการอพยพย้ายถิ่นเพื่อไปทำงานในต่างประเทศ
๔๑. ประเทศต้นทางจะดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าแรงงานต่างด้าวที่เดินทางกลับมาจะมีสิทธิใน การเข้าร่วมและจัดตั้งสมาคม การมีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบายและโครงการต่างๆ ที่ส่งผล กระทบต่อแรงงานต่างด้าว รวมถึงการเข้าถึงบริการต่างๆ สำหรับแรงงานต่างด้าวและสมาชิก ในครอบครัวที่ได้เดินทางกลับมายังประเทศต้นทาง โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้ส่งแรงงาน
๔๒. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะดำเนินการอย่างเหมาะสมกับบุคคลหรือองค์กรใดก็ตามที่อยู่ภายใน อาณาเขต ที่จิตใจทำลาย ตัดทอน ปรับเปลี่ยน หรือปลอมแปลงเอกสารระบุตัวตน เอกสารที่ใช้ ในการทำงาน หรือ ท่องเที่ยว ของแรงงานต่างด้าวที่รัฐบาลของประเทศผู้ส่งแรงงานได้ออกให้

บทที่ ๖

พันธกรณีของประเทศผู้รับแรงงาน

โดยเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆของประเทศผู้รับแรงงานแต่ละประเทศ:

๔๓. ประเทศผู้รับแรงงานจะคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี และคำนึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของแรงงานต่างด้าว ภายใต้บังคับของข้อกำหนด กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ที่มีและบังคับใช้อยู่ภายในประเทศ

ในการดำเนินการดังกล่าว ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการตามสมควรและเหมาะสมเพื่อ

- (ก) สร้างหลักประกันว่าแรงงานต่างด้าวจะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และ
- (ข) ป้องกันการละเมิดสิทธิ การแสวงประโยชน์โดยมิชอบ และความรุนแรงต่างๆที่อาจเกิดขึ้นกับพวกเขา

๔๔. ประเทศผู้รับแรงงาน จะใช้ความพยายามทุกวิถีทางในการออกใบอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวพักอาศัยและทำงานเป็นระยะเวลาอย่างน้อยเท่ากับระยะเวลาที่พวกเขาได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจกรรมที่มีค่าตอบแทน ในกรณีที่มีการดำเนินการเพื่อขออนุญาตพักอาศัย และการขออนุญาตทำงาน ต้องมีการดำเนินการโดยแยกส่วนกัน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายและกฎระเบียบของประเทศนั้นๆ กำหนด

๔๕. ภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ประเทศผู้รับแรงงานจะ:

- (ก) จัดให้มีแผนงานด้านการอบรมสำหรับนายจ้าง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในกลุ่มนายจ้างเกี่ยวกับขั้นตอนต่างๆ ในการจ้างแรงงานต่างด้าวให้ถูกต้องตามกฎหมาย
- (ข) ดำเนินบทลงโทษอย่างเหมาะสมกับนายจ้างที่กักตัวแรงงานต่างด้าวไว้โดยผิดกฎหมาย
- (ค) ดำเนินการอย่างเหมาะสมกับนายจ้างที่จงใจทำลาย ตัดทอน หรือยึดหนังสือเดินทาง และใบอนุญาตในการทำงานของแรงงานต่างด้าว ที่ออกให้โดยหน่วยงานของรัฐ
- (ง) ดำเนินการอย่างเหมาะสมกับนายจ้างที่มีการจ้างงานแรงงานต่างด้าวโดยผิดกฎหมาย*

* คำว่า "ดำเนินการอย่างเหมาะสม" ในมาตรา ๔๕ ข ๔๕ ค และ ๔๕ ง เป็นที่เข้าใจโดยประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมดว่าเป็นการให้คำจำกัดความโดยกว้างที่อาจหมายถึง "การลงโทษ"

๔๖. ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการอย่างเหมาะสมในการห้ามไม่ให้มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเกินจริง หรือการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดหางานโดยบุคคล หรือองค์กรใดก็ตามกับแรงงานต่างด้าวในประเทศผู้รับแรงงาน
๔๗. ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าแรงงานต่างด้าวจะได้รับข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ความรับผิดชอบ มาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนช่องทางในการขอรับความช่วยเหลือหลังจากที่ได้เดินทางไปถึงประเทศผู้รับแรงงานที่สอดคล้องกับกฎหมายแรงงาน นโยบาย และกฎระเบียบ รวมถึงจารีตและประเพณีของประเทศผู้รับแรงงาน ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม
๔๘. ประเทศผู้รับแรงงานจะส่งเสริมความกลมเกลียวและความอดทนอดกลั้นของประชาชน โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่แรงงานต่างด้าวสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขและกลมกลืนกับศาสนา จารีตและวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศนั้นๆ
๔๙. (ก) ประเทศผู้รับแรงงานจะออกกฎระเบียบ หรือแนวทางเพื่อชี้ระบุถึงข้อกำหนดและเงื่อนไขของการจ้างงานที่จะต้องได้รับการระบุไว้ในสัญญาจ้าง หรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับแรงงานต่างด้าว ที่สอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน
- (ข) ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าแรงงานต่างด้าวจะได้รับสัญญาจ้าง หรือเอกสารในการทำงานอื่นๆ โดยสอดคล้องกับข้อกำหนด กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ของประเทศผู้รับแรงงาน
- (ค) ประเทศผู้รับแรงงานจะควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าว โดยการดูแลและจัดการให้มีข้อกำหนดและเงื่อนไขในการจ้างงานที่ชัดเจน เช่น ในเรื่องของค่าจ้าง สิทธิประโยชน์จากการทำงาน สภาพในการทำงาน สุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน กลไกในการระงับข้อพิพาทแรงงาน และการส่งตัวแรงงานต่างด้าวกลับประเทศ ตามที่ได้มีการบัญญัติไว้ในกฎหมาย กฎระเบียบ สัญญาจ้าง หรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
๕๐. ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าแรงงานต่างด้าวจะได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเหมาะสม ตลอดจนสิทธิประโยชน์อื่นๆ โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับแรงงาน

๕๑. ประเทศผู้รับแรงงานจะให้สิทธิกับแรงงานต่างด้าวในการเข้าร่วมสมาคมหรือสหภาพแรงงาน โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ที่มีอยู่ของประเทศนั้นๆ
๕๒. ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าแรงงานต่างด้าวจะได้รับการจัดสรรที่พักให้อย่างเพียงพอและเหมาะสม โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่างๆ ที่มีอยู่ของประเทศนั้นๆ
๕๓. ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการ โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ภายในประเทศ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมต่อแรงงานต่างด้าว ในเรื่องของ:
- (ก) ค่าตอบแทนและสภาพในการทำงาน
 - (ข) การดูแลด้านสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน
 - (ค) การปกป้องแรงงานต่างด้าวจากการกระทำที่รุนแรงและการคุกคามทางเพศ และ
 - (ง) เพศสภาพและสัญชาติในสถานที่ทำงาน
๕๔. ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการให้แรงงานต่างด้าวสามารถเข้าถึงบริการทางด้านสุขภาพและบริการทางการแพทย์ ตามที่ได้มีการกำหนดไว้โดยกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับแรงงาน
๕๕. (ก) ประเทศผู้รับแรงงานจะอำนวยความสะดวกให้แรงงานต่างด้าวสามารถเข้าถึงกลไกทางกฎหมาย และความช่วยเหลืออื่นๆ ที่อาจรวมถึงการแปลภาษา หากจำเป็น ในกรณีที่แรงงานต่างด้าวตกเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติ การละเมิด การแสวงประโยชน์โดยมิชอบ และ/หรือ การกระทำรุนแรง โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศนั้นๆ
- (ข) ประเทศผู้รับแรงงานจะอำนวยความสะดวกแก่การให้บริการด้านกงสุล โดยสถานกงสุล หรือหน่วยงานทางการทูตต่างๆ ของประเทศผู้ส่งแรงงาน เมื่อแรงงานต่างด้าวถูกจับกุม หรือได้กระทำผิด อันเป็นเหตุให้ต้องถูกกักขังในเรือนจำ หรือ ต้องได้รับการคุมขัง หรือกักตัวในลักษณะใดก็ตาม ภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน ทั้งนี้ การดำเนินการในลักษณะดังกล่าวต้องสอดคล้องกับอนุสัญญาเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางการทูต ปี ค.ศ. ๑๙๖๓

๕๕. ประเทศผู้รับแรงงานจะปกป้องสิทธิที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของแรงงานต่างด้าวในระหว่างการส่งตัวแรงงานต่างด้าวกลับประเทศ ซึ่งจะรวมถึงการดูแลจัดการให้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งตัวกลับประเทศ เมื่อสัญญาจ้างหรือใบอนุญาตทำงานได้รับการยกเลิก หรือสิ้นสุดลง

บทที่ ๗

ข้อผูกพันของประเทศสมาชิกอาเซียน

ภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ที่มีอยู่ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะดำเนินการเพื่อปกป้องและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว ดังนี้

๕๖. คำนึงถึงสิทธิและศักดิ์ศรีโดยพื้นฐานของแรงงานต่างด้าวและสมาชิกในครอบครัวที่ได้พักอาศัยอยู่กับพวกเขาด้วยแล้ว ในลักษณะที่ไม่เป็นการทำลายการบังคับใช้กฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่างๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน
๕๗. หาหรือและสร้างแนวทางความร่วมมือด้วยวิธีสันติที่ต่องการส่งเสริมการทำงานที่มีคุณค่า มีมนุษยธรรม มีประสิทธิภาพ มีศักดิ์ศรี และมีค่าตอบแทนที่คุ้มค่าสำหรับแรงงานต่างด้าว
๕๘. มุ่งมั่นในการจัดทำสัญญาจ้างที่มีการระบุข้อกำหนดและเงื่อนไขในการจ้างงาน
๕๙. ร่วมมือในการส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาทักษะฝีมือของแรงงานต่างด้าว
๖๐. ร่วมมือเพื่อหามาตรการที่เป็นรูปธรรมในการปกป้องและจัดการลักลอบดำเนินการ หรือการเคลื่อนไหวที่ผิดกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานต่างด้าว หรือการจ้างงานแรงงานต่างด้าวในสถานการณ์ไม่ปกติ โดยคำนึงความปลอดภัย สวัสดิภาพ และการเข้าถึงความยุติธรรมของแรงงานต่างด้าวอย่างเหมาะสม
๖๑. ร่วมมือเพื่อสร้างความตระหนักของสาธารณชน และเผยแพร่ข้อมูลที่มีความถูกต้องแม่นยำเกี่ยวกับการโยกย้ายถิ่นฐานด้านแรงงาน

๖๒. บังคับใช้กฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองแรงงานต่างด้าว ตลอดจนตัวกลางด้านแรงงานอื่นๆ ที่อยู่ภายในขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ
๖๓. ออกใบอนุญาต ควบคุม และดูแลหน่วยงานของรัฐ หรือบริษัทจัดหางานเอกชน เพื่อจัดการปฏิบัติโดยมิชอบในระบบการสรรหาและจัดจ้างแรงงาน ตลอดจนดูแลจัดการให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ โดยประเทศสมาชิกอาเซียนจะปรับใช้มาตรการเพื่อจัดการปฏิบัติโดยไม่ชอบในระบบการสรรหาและจ้างแรงงาน
๖๔. ใช้มาตรการเพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะมีการปกป้องและปราบปรามการลักลอบเข้าประเทศ และการค้ามนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ การสร้างและปรับใช้ระบบในการระบุเหยื่อ และบทลงโทษที่เข้มงวดมากขึ้นต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงสร้างกลไกในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ
๖๕. อำนวยความสะดวกให้เกิดการแบ่งปันข้อมูลผ่านการพัฒนาฐานและระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวของแต่ละประเทศ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของนโยบายและโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว ทั้งของประเทศผู้รับและประเทศผู้ส่งแรงงาน
๖๖. ส่งเสริมความร่วมมือที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ:
- (ก) สร้างขีดความสามารถ และการแบ่งปันข้อมูลรวมถึงกฎหมาย กฎระเบียบ นโยบายและการปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องและส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการของแรงงานต่างด้าว
 - (ข) สนับสนุนการสนทนา การหารือ การร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบังคับใช้นโยบายและการดำเนินโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวอย่างมีประสิทธิภาพ
๖๗. ร่วมมือและประสานงานเพื่อขยายขอบเขตในการให้ความช่วยเหลือกับแรงงานต่างด้าวที่ตกอยู่ในภาวะที่มีความขัดแย้ง หรือสภาวะวิกฤตในประเทศผู้รับแรงงาน ผ่านบริการของสถานทูต และสถานกงสุลของประเทศผู้ส่งแรงงาน ตลอดจนหน่วยงานรัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับแรงงาน

๖๘. ร่วมมืออย่างใกล้ชิด ด้วยเหตุผลทางมนุษยธรรม ในการแก้ไขปัญหาให้กับแรงงานต่างด้าวที่ได้กลายเป็นผู้เข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย/กลายเป็นผู้ไม่มีเอกสารแสดงตนโดยที่ไม่ได้เป็นความผิดของพวกเขา
- ไม่มีข้อความใดในฉันทามติฉบับนี้ ที่จะนำไปสู่การตีความ หรือการบอกเป็นนัยว่าผู้ไม่มีเอกสารแสดงตนได้กลายเป็นผู้ที่เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมาย
๖๙. ปรับใช้มาตรการเพื่อปกป้องและลดจำนวนแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย และเสาะแสวงหาแนวทางในการสร้างความร่วมมือและประสานงาน ภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ในการให้ความช่วยเหลือให้กับผู้ที่ต้องการการปกป้องดูแล ภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายระดับชาติที่มีอยู่ของประเทศสมาชิกอาเซียน
๗๐. สนับสนุนให้มีความร่วมมือกับคู่เจรจาอาเซียน และคู่เจรจาจากประเทศอื่นๆ รวมถึงองค์การระหว่างประเทศ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ในการเคารพหลักการและใช้มาตรการเพื่อปกป้องและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว ตามที่ได้ปรากฏอยู่ในฉันทามติฉบับนี้
๗๑. พัฒนาและจัดทำแผนปฏิบัติการบนพื้นฐานของฉันทามติของประเทศสมาชิกอาเซียนผ่านคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว (ACMW) เพื่อปกป้องและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าวตามเจตนารมณ์ของฉันทามตินี้ ตลอดจนรายงานความคืบหน้าในปฏิบัติตามฉันทามตินี้ และแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว (ACMW) โดยอาจรวมถึงการแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดี ที่รวมถึงการดำเนินการตามข้อตกลงแบบทวิภาคีที่มีอยู่ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ความคืบหน้าของการปรับใช้ฉันทามติฉบับนี้ ตลอดจนแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง เป็นสิ่งที่ต้องได้รับการตรวจสอบและทบทวนโดยคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว (ACMW)
๗๒. มุ่งมั่น ผ่านคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว (ACMW) ในการแก้ไขปัญหา และข้อพิพาทด้านแรงงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตีความฉันทามตินี้โดยสันติวิธี ภายในช่วงและระยะเวลาที่เหมาะสม ด้วยความช่วยเหลือใกล้ชิดและการปรึกษาหารือ ตามเจตนารมณ์ของกฎบัตรแห่งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

บทที่ ๘ การแก้ไข

๗๓. ประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศหนึ่งประเทศใดอาจร้องขอให้มีการแก้ไขฉันทามติฉบับนี้ได้
๗๔. การแก้ไขใดๆก็ตามที่ได้มีการร้องขอ จะต้องได้รับฉันทามติจากที่ประชุมคณะผู้ประสานงานอาเซียน ก่อนจะได้รับการบรรจุเข้าเป็นประเด็นพิจารณาของประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน
-

ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ (แบบเต็มคณะ-Plenary)		
ข้อเสนอสำคัญของนายกรัฐมนตรี		
ภาพรวมของประชาคมอาเซียน	ส่งเสริมให้อาเซียนเป็นเสียงเดียวกัน เพื่อเสริมสร้างความเป็นแกนกลางของอาเซียนให้เข้มแข็ง เพื่อรับมือกับความท้าทายรอบด้าน พร้อมส่งเสริมความเชื่อมั่นในระบบภูมิภาคนิยม และส่งเสริม บทบาทของอาเซียนในพหุภาคีนิยม	กระทรวงการต่างประเทศ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
	ส่งเสริมความร่วมมือกันเพื่อช่วยเมียนมาในการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบในภูมิภาค (เช่น เรื่อง สถานการณ์ยะไข่) โดยเฉพาะผ่านศูนย์อาเซียนด้านความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม (AHA Center)	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย
	ศึกษาแนวคิดของการพัฒนาประชาคมเศรษฐกิจเอเชียตะวันออก (East Asia Economic community – EAEC) และแนวคิดความร่วมมือในพื้นที่อินโด-แปซิฟิก เพื่อสร้างความสมดุลทาง ยุทธศาสตร์ในภูมิภาคในระยะยาว	กระทรวงการต่างประเทศ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
ด้านการเมืองและความมั่นคง	การต่อต้านปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การตรวจสอบแรงงาน และการป้องกันการค้ำมนุษย์	กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย
	การพัฒนาศูนย์ไซเบอร์อาเซียน	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ สังคม
	การบริหารจัดการชายแดนให้เป็นระบบภายในปี ๒๕๖๒	กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานความมั่นคงที่ เกี่ยวข้อง

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
ด้านเศรษฐกิจ	การนำความตกลงโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจมาปฏิบัติตามเป้าหมาย และนำนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อน	กระทรวงพาณิชย์ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
	เร่งใช้ระบบ ASEAN Single Window	กรมศุลกากร
	ลดต้นทุนการดำเนินธุรกรรมทางการค้าลงร้อยละ ๑๐ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐	กระทรวงพาณิชย์ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
	ส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	กระทรวงพาณิชย์ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
	ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยรวมอยู่ในห่วงโซ่อุปทานของบริษัทใหญ่	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม
	เร่งลดอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers) และจัดระบบการเพิ่มความโปร่งใสให้กับมาตรการที่มีใช่ภาษีของอาเซียน (Non-Tariff Measures) และ ๖ ประเทศที่อาเซียนได้จัดทำความตกลงการค้าเสรี	กระทรวงพาณิชย์ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	การแก้ไขปัญหาทุพโภชนาการกับสถานะแคระแกร็น และการปฏิบัติตามปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยการจัดทุพโภชนาการทุกรูปแบบ	กระทรวงสาธารณสุข
	การเตรียมความพร้อมสำหรับสังคมสูงวัย และการจัดตั้งศูนย์อาเซียนเพื่อผู้สูงวัยอย่างมีศักยภาพและนวัตกรรม ภายในปี ๒๕๖๒	กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์
	การบริหารจัดการด้านการบรรเทาทุกข์จากภัยพิบัติในภูมิภาค และการปฏิบัติตามปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยการจัดการด้านการแพทย์ในภาวะภัยพิบัติ	กระทรวงมหาดไทย และส่วน ราชการที่เกี่ยวข้อง
ประเด็นคาบเกี่ยว	การดำเนินการตามแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ (MPAC 2025)	กระทรวงการต่างประเทศ

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
		กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ
	การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามชายแดนผ่านรูปแบบความร่วมมือประเทศอาเซียน + ๑ และการส่งเสริมความเชื่อมโยงข้ามพรมแดน	กระทรวงพาณิชย์ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
	การขยายความเชื่อมโยงกับนอกภูมิภาคต้องเกื้อหนุนกัน อาทิ การเชื่อมโยงระหว่างฮั้วริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางของจีน โครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพของญี่ปุ่น หรือกรอบอื่น ๆ เช่น สมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย (IORA) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC)	กระทรวงการต่างประเทศ
	การส่งเสริมความเชื่อมโยงด้านดิจิทัลภายในภูมิภาค ให้มีประสิทธิภาพ	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนให้สอดคล้องกับแผนงานตามวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕	กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
มติที่ประชุม		
ภาพรวมของประชาคมอาเซียน	ผู้นำหลายประเทศสนับสนุนโครงการให้ความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมในพื้นที่ ซึ่งได้รับ	กระทรวงการต่างประเทศ

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
	ผลกระทบในเมียนมา และสนับสนุนให้เมียนมาดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิ ปรัชาธิรัฐยะไข่	
ด้านการเมืองและความมั่นคง	การทบทวนและประเมินผล ครั้งที่ ๑ ของการดำเนินการตามแผนแม่บทของประชาคมการเมืองและ ความมั่นคงอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ (กำหนดนำเสนอในไตรมาสแรกของปี ๒๕๖๑)	กระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานด้านความมั่นคง ที่เกี่ยวข้อง
	ย้ำความสำคัญของความร่วมมืออาเซียนด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ โดยเฉพาะการส่งเสริมศักยภาพ ของประชากรอาเซียนในเรื่องนี้ และการพัฒนาศูนย์ไซเบอร์อาเซียน	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ สังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
	สนับสนุนให้เริ่มการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ และส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ความปลอดภัยและความมั่นคงทางทะเล ในทะเลจีนใต้	กระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานด้านความมั่นคง ที่เกี่ยวข้อง
	สนับสนุนให้มีการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลีโดยสันติวิธี	กระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานด้านความมั่นคง ที่เกี่ยวข้อง
ด้านเศรษฐกิจ	การให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายเพื่อรับมือกับการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ ๔ และ การส่งเสริมศักยภาพของเยาวชนในอาเซียนเพื่อช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาค	กระทรวงพาณิชย์ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
	สนับสนุนให้ปฏิบัติตามวาระการดำเนินงานในการสร้างความตระหนักในเรื่องการส่งเสริมขีด ความสามารถทางเศรษฐกิจของสตรีในอาเซียน (Action Agenda on Mainstreaming Women's Economic Empowerment in ASEAN) และถ้อยแถลงมะนิลาว่าด้วยการส่งเสริมขีดความสามารถ ทางเศรษฐกิจของสตรีในอาเซียน (Manila Statement on Mainstreaming Women's	กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
	Economic Empowerment in ASEAN)	
	สนับสนุนให้ดำเนินการจัดทำระบบการรับรองสินค้าผลิตด้วยตนเองของอาเซียน (ASEAN-wide Self-Certification Scheme) ภายในปี ๒๕๖๑ เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียน	กระทรวงพาณิชย์
	เร่งการเจรจา Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) ให้แล้วเสร็จ	กระทรวงพาณิชย์
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	มอบหมายให้รัฐมนตรีแรงงานอาเซียนจัดทำแผนปฏิบัติการภายใต้ฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของแรงงานต่างด้าว (ASEAN Consensus on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers)	กระทรวงแรงงาน
	เห็นชอบให้มีการทบทวนและประเมินผลการดำเนินการตาม Roadmap on ASEAN Cooperation towards Transboundary Haze Pollution Control เพื่อติดตามสถานการณ์หมอกควันในภูมิภาค พร้อมเห็นชอบให้จัดตั้ง ASEAN Coordinating Centre for Transboundary Haze Pollution Control ในประเทศอินโดนีเซีย	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	เร่งจัดทำ ASEAN Declaration on Strengthening Education for Out-of-School Children and Youth	กระทรวงศึกษาธิการ
	สนับสนุนให้ปฏิบัติตาม ASEAN Leaders' Declaration on Ending All Forms of Malnutrition เพื่อลดปัญหาทุพโภชนาการในภูมิภาค และเห็นชอบให้จัดทำ ASEAN Framework of Action for Nutrition ภายในปี ๒๕๖๑	กระทรวงสาธารณสุข
ประเด็นคาบเกี่ยว	การให้ความสำคัญต่อการลดช่องว่างการพัฒนาในอาเซียน และความร่วมมือกับภาคีนอกอาเซียนในเรื่องนี้	กระทรวงการต่างประเทศ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
	การดำเนินการตามแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ และการส่งเสริมความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ความเชื่อมโยงของภูมิภาคอื่น ๆ ให้เกื้อกูลซึ่งกันและกัน	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ

ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
การประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน ครั้งที่ ๒๐		
ข้อเสนอสำคัญของนายกรัฐมนตรี		
การเมืองความมั่นคง	- เสริมสร้างความไว้วางใจ โดยสนับสนุนการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทในทะเลจีนใต้โดยสันติวิธีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องโดยตรง โดยยึดกฎหมายระหว่างประเทศเป็นพื้นฐาน และเริ่มต้นเจรจาจัดทำ COC ควบคู่กับปฏิบัติตาม DOC เพื่อปรับเปลี่ยนทะเลจีนใต้ให้เป็นทะเลแห่งสันติภาพ เสถียรภาพ และการพัฒนาที่ยั่งยืน	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เศรษฐกิจ	- ส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยเชื่อมโยงแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ (MPAC 2025) ขอรืเริ่ม “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” (BRI) โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) และแม่โขง-ล้านช้าง - เสนอให้สำนักเลขาธิการอาเซียนร่วมกับธนาคารเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานแห่งเอเชีย (AIIB) ศึกษาวิธีการเชื่อมโยงขอรืเริ่มดังกล่าว	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการต่างประเทศ
	- ส่งเสริมความร่วมมือเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ โดยสนับสนุนให้จีนมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ EEC ในภาคตะวันออกของไทย และในเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดนภายใต้แนวคิด “Thailand Plus One” ส่งเสริมการเชื่อมโยงนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ เข้ากับปีแห่งนวัตกรรมอาเซียน-จีน ในปี ๒๕๖๑ ส่งเสริมการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของ MSMEs และการส่งเสริมบทบาทของ E-Commerce	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพาณิชย์

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
		กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการต่างประเทศ
มติที่ประชุม		
ภาพรวม	- รับรองเอกสาร ๑ ฉบับ ได้แก่ ปฏิญญาสำหรับทศวรรษเพื่อการคุ้มครองชายฝั่งและสิ่งแวดล้อมทางทะเลในทะเลจีนใต้ (ค.ศ. ๒๐๑๗-๒๐๒๗) - ออกเอกสาร ๓ ฉบับ ได้แก่ (๑) ถ้อยแถลงผู้นำอาเซียน-จีนว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว (๒) ถ้อยแถลงอาเซียน-จีนว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพอย่างรอบด้าน และ (๒) ถ้อยแถลงร่วมระหว่างผู้นำอาเซียน-จีนว่าด้วยความร่วมมือในการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน - รับทราบเอกสาร ๑ ฉบับ ได้แก่ รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการเพื่อปฏิบัติตามปฏิญญาร่วมว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์อาเซียน-จีนเพื่อสันติภาพและความเจริญรุ่งเรือง (ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๐) - เห็นพ้องที่จะจัดทำ ASEAN-China Strategic Partnership Vision ๒๐๓๐ ในโอกาสครบรอบ ๑๕ ปีของการเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์อาเซียน-จีน ในปี ๒๕๖๑	ทุกหน่วยงาน โดยประสานกระทรวงการต่างประเทศ
การเมืองความมั่นคง	- สนับสนุนการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี ตามกฎหมายระหว่างประเทศ การไม่กระทำการใด ๆ ที่จะทำให้สถานการณ์ยิ่งยักซับซ้อน การปฏิบัติตาม DOC อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพในทุกข้อบท ควบคู่กับการเจรจาจัดทำ COC ให้เสร็จโดยเร็ว และประกาศการเริ่มการเจรจาจัดทำ COC ตลอดจนมอบหมายให้ที่ประชุม JWG และ SOM on DOC เป็นกลไกเจรจาจัดทำ COC	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
เศรษฐกิจ	- สนับสนุนการปฏิบัติตามพิธีสารแก้ไขความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน (Protocol to Upgrade the ACFTA) และการเร่งรัดการเจรจาจัดทำ RCEP - สนับสนุนให้ธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานแห่งเอเชีย (AIIB) และ Silk Road Fund สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาค - ยินดีที่ได้บรรลุเป้าหมายให้มันักท่องเที่ยวเยือนระหว่างกันจำนวน ๓๐ ล้านคน ซึ่งตั้งเป้าหมายไว้ภายในปี ๒๕๖๓ แต่สามารถบรรลุเป้าหมายได้แล้วในปี ๒๕๖๐ - กำหนดให้ปี ๒๕๖๑ เป็นปีแห่งนวัตกรรมอาเซียน-จีน	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการต่างประเทศ
สังคม	- สนับสนุนการเชื่อมโยงระหว่างประชาชน	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการต่างประเทศ

ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
การประชุมสุดยอดอาเซียน-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๒๐		
ข้อเสนอสำคัญของนายกรัฐมนตรี		
การเมืองความมั่นคง	- ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยสนับสนุนการแก้ไขปัญหา คาบสมุทรเกาหลีและปัญหาความมั่นคงทางทะเลโดยสันติวิธี บนพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศ	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสานหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
เศรษฐกิจ	- ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยสนับสนุนให้ญี่ปุ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ EEC ในภาคตะวันออก ของไทย และในเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดนภายใต้แนวคิด “Thailand Plus One” สนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาประเทศตามนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ และขยายความร่วมมือ ด้านต่าง ๆ อาทิ การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุน การเจริญเติบโตสีเขียว พลังงานสะอาด MSMEs การเสริมสร้าง ความเข้มแข็งในการรับมือกับภัยพิบัติ ความมั่นคงของมนุษย์ และ การรับมือกับสังคมผู้สูงอายุ	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการต่างประเทศ

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
	- ส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยการเชื่อมโยงแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ (MPAC 2025) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคุณภาพสูงในเอเชียของญี่ปุ่น โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) และกรอบความร่วมมือประเทศกลุ่มน้ำโขง-ญี่ปุ่น ตลอดจนการเสนอให้ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) มีส่วนร่วมในการส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาค	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการต่างประเทศ
มิติที่ประชุม		
ภาพรวม	- รับทราบรายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ว่าด้วยมิตรภาพและความร่วมมืออาเซียน-ญี่ปุ่น	ทุกหน่วยงาน โดยประสานกระทรวงการต่างประเทศ
เศรษฐกิจ	- ส่งเสริมความร่วมมือด้าน MSMEs นวัตกรรม การพัฒนาอุตสาหกรรม การเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน - เร่งรัดการเจรจาจัดทำพิธีสารแก้ไขความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น (Protocol to Amend the AJCEP) และ RCEP - สนับสนุนการทำงานของศูนย์อาเซียน-ญี่ปุ่น (AJC) และ Economic Research Institute for ASEAN and East Asia (ERIA)	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการต่างประเทศ
สังคม	- ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชน โดยเฉพาะเยาวชน - ส่งเสริมความร่วมมือด้านสาธารณสุข การจัดการภัยพิบัติ และสิ่งแวดล้อม	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
		กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการต่างประเทศ

ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
การประชุมสุดยอดอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ ๑๙		
ข้อเสนอสำคัญของนายกรัฐมนตรี		
การเมืองความมั่นคง	- รักษาสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคาบสมุทรเกาหลีโดยสันติวิธี และการปฏิบัติตามข้อคิดฉันทามติความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เศรษฐกิจ	- ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยสนับสนุนให้สาธารณรัฐเกาหลีมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ EEC ในภาคตะวันออกของไทย และในเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน ภายใต้แนวคิด “Thailand Plus One” ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในสาขาที่สาธารณรัฐเกาหลีมีความเชี่ยวชาญ อาทิ การบริหารจัดการป่าไม้ พลังงานสะอาด การเติบโตสีเขียว MSMEs นวัตกรรมและ ICT และการเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการต่างประเทศ
สังคมและวัฒนธรรม	- ส่งเสริมความร่วมมือด้านวัฒนธรรม และการแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชน โดยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม รวมทั้งสนับสนุน	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
	การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมและระหว่างเยาวชนให้มากขึ้น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน ที่นครปูซาน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชน	กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการต่างประเทศ
มิติที่ประชุม		
ภาพรวม	- รับทราบรายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี เพื่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของภูมิภาค (ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๐)	ทุกหน่วยงาน โดยประสานกระทรวงการต่างประเทศ
การเมืองความมั่นคง	- แสดงความห่วงกังวลต่อการทดลองอาวุธนิวเคลียร์และซีปนาธของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (เกาหลีเหนือ) ตลอดจนเรียกร้องให้เกาหลีเหนือยุติการกระทำดังกล่าว ซึ่งละเมิดข้อคิดคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ และสนับสนุนการทำให้คาบสมุทรเกาหลีปลอดจากอาวุธนิวเคลียร์โดยสันติวิธี การกลับสู่โต๊ะเจรจาหกฝ่าย และการหารืออย่างสร้างสรรค์ในกรอบ ARF	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เศรษฐกิจ	- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างสภาธุรกิจอาเซียน-เกาหลี (AKBC) และศูนย์อาเซียน-เกาหลี (AKC) ในการพัฒนา MSMEs ในประเทศสมาชิกอาเซียน	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการต่างประเทศ
สังคมและวัฒนธรรม	- ยินดีต่อการเปิดศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน (ACH) เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๐ ที่นครปูซาน ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมส่งเสริมปีแห่งการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี ในปีนี้	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการต่างประเทศ

ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

เรื่อง / ประเด็น	ผลการประชุม / ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ / ติดตาม)
การประชุมสุดยอดอาเซียน-อินเดีย		
ข้อเสนอสำคัญของนายกรัฐมนตรี		
ด้านการเมืองและความมั่นคง	การสนับสนุนนโยบาย “มุ่งตะวันออก” (Act East Policy) ของอินเดีย ที่มุ่งเสริมสร้างความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมกับเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในทุกมิติ	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ด้านเศรษฐกิจ	การส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดียกับอาเซียนผ่านเมียนมาและไทย และเชื่อมต่อ สปป. ลาว กัมพูชา และเวียดนามในอนาคต ผ่านโครงการ Trilateral Highway รวมทั้งการเสริมสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาคอย่างเป็นระบบ โดยแผนแม่บทด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ (MPAC 2025) จะเป็นจุดเชื่อมต่อกับกรอบอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงอาเซียน-อินเดีย เพื่อสร้างความเชื่อมโยงที่ไร้รอยต่อจากเอเชียใต้สู่เอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ และจากมหาสมุทรอินเดียไปสู่มหาสมุทรแปซิฟิก	กระทรวงคมนาคม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สศช.
	การส่งเสริมกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตัวเลขการค้าระหว่างอาเซียน-อินเดีย จำนวน ๒๐๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี ๒๕๖๕ โดยส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเร่งจัดทำความตกลง Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว	กระทรวงพาณิชย์โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	การขยายความร่วมมือด้านนวัตกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศให้มากขึ้น เพราะเป็นสาขาที่อินเดียมีความเชี่ยวชาญ	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เรื่อง / ประเด็น	ผลการประชุม / ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ / ติดตาม)
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	การเสริมสร้างความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมระหว่างอาเซียนกับอินเดีย โดยสนับสนุนบทบาทของศูนย์อาเซียนศึกษา รวมทั้งอาจพิจารณาจัดตั้งเครือข่ายของ SMART Cities-Cultural Centres ประกอบด้วยเมืองขนาดเล็กและกลาง โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมความเข้าใจด้านวัฒนธรรมระหว่างกัน	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม
มิติที่ประชุม		
ภาพรวม	การเข้าร่วม กปช. สูดยอคอาเซียน-อินเดีย สมัยพิเศษ ในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑ และงานวันสถาปนาสาธารณรัฐอินเดีย ปีที่ ๖๙ ในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ โดย นรม. ไทยได้ตอบรับการเข้าร่วมดังกล่าวแล้วในฐานะแขกเกียรติยศ	กระทรวงการต่างประเทศโดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ทำหน้าที่ประเทศผู้ประสานงานอาเซียน-อินเดียของไทยในปี ๒๕๖๑ ระหว่างปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓ รวม ๓ ปี	กระทรวงการต่างประเทศโดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ด้านการเมืองและความมั่นคง	การต่อต้านการก่อการร้าย และการส่งเสริมความร่วมมือเรื่อง cyber security ซึ่งปัจจุบันกลุ่มก่อการร้าย อาทิต IS และ Daesh (Da'ish) ได้ใช้อินเตอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการก่อการร้าย ซึ่งอินเดียมีความเชี่ยวชาญดังกล่าว	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	การส่งเสริมสันติภาพในภูมิภาค Indo-Pacific และการเคารพ international order และ rule of laws	กระทรวงการต่างประเทศโดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ด้านเศรษฐกิจ	การส่งเสริมการดำเนินการตาม MPAC 2025 และสนับสนุนการโครงการ Trilateral Highway ซึ่งเชื่อมโยงอินเดีย เมียนมา และไทย และจะขยายไปยัง สปป. ลาว กัมพูชา และเวียดนาม เพื่อสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาค และลดช่องว่างการพัฒนาในประเทศ CLMV ตลอดจนการเร่งรัดการเจรจาความตกลง ASEAN-India Maritime Transport	กระทรวงคมนาคม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เรื่อง / ประเด็น	ผลการประชุม / ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ / ติดตาม)
	และ ASEAN-India Air Transport	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สศช.
	การสนับสนุน credit line จำนวน ๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐของอินเดียให้แก่อาเซียน เพื่อส่งเสริมความเชื่อมโยงทางดิจิทัล	กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม
	การใช้ประโยชน์จากความตกลงเสรีการค้าอาเซียน-อินเดีย เพื่อให้มูลค่าการค้าระหว่าง ทั้งสองฝ่ายบรรลุ ๒๐๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี ๒๕๖๕	กระทรวงพาณิชย์โดยประสานหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
	การเร่งรัดการเจรจาจัดทำความตกลง Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) โดยเร็วภายในปี ๒๕๖๑	กระทรวงพาณิชย์โดยประสานหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

เรื่อง / ประเด็น	ผลการประชุม / ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ / ติดตาม)
การประชุมสุดยอดอาเซียน-สหรัฐฯ สมัยพิเศษ ในโอกาสครบรอบ ๔๐ ปีความสัมพันธ์อาเซียน-สหรัฐฯ		
ข้อเสนอสำคัญของนายกรัฐมนตรี		
ภาพรวมของประชาคมอาเซียน	ตระหนักถึงความสำคัญทางยุทธศาสตร์ภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง ความมั่นคง และสังคม โดยเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมความร่วมมือ ที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงระหว่างมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก เพื่อสร้าง เสถียรภาพและความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค	กระทรวงการต่างประเทศ (กรมอเมริกา และแปซิฟิกใต้ กรมเอเชียตะวันออก กรม เอเชียใต้ฯ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมอาเซียน) กระทรวงกลาโหม
ด้านการเมืองและความมั่นคง	การแก้ไขวิกฤตการณ์ในคาบสมุทรเกาหลี โดยอาเซียนสามารถมีบทบาทในเรื่องนี้โดย ร่วมกันผลักดันเกาหลีเหนืออย่างต่อเนื่องให้ยุติโครงการอาวุธนิวเคลียร์และขีปนาวุธโดยเร็ว เพื่อนำไปสู่คาบสมุทรเกาหลีที่มีสันติภาพ เสถียรภาพ และปราศจากอาวุธนิวเคลียร์ โดยยึด แนวทางสันติวิธีและคำนึงถึงผลกระทบต่อประชาชนเป็นสำคัญ	กระทรวงการต่างประเทศ (กองการเมือง กรมอาเซียน) / กรมเอเชียตะวันออก กระทรวงกลาโหม
	การแก้ไขปัญหาทะเลจีนใต้ขึ้น โดยส่งเสริมการเริ่มเจรจา COC นอกจากนี้ ทั้งจีนและ อาเซียนควรพัฒนาโครงการความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมและเป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายใน ทะเลจีนใต้ เช่น โครงการปกป้องสิ่งแวดล้อมทางทะเล อีกทั้งเคารพสิทธิในการเดินเรือและ การบินซึ่งเป็นหลักการสากล	กองการเมือง/กองความสัมพันธ์กับคู่ เจรจา กรมอาเซียน กระทรวงกลาโหม
	การร่วมกันแก้ไขปัญหาผู้พลัดถิ่นและการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ควรมีการแก้ไขปัญหา ที่รากเหง้าของปัญหาที่ต้นทางโดยเน้นการส่งเสริมความปรองดองและการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อประเทศปลายทาง	กองการเมือง กรมอาเซียน/กองสังคม กรมองค์การระหว่างประเทศ
	การสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านข้อมูล เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ในภูมิภาคในกรอบเออาร์เอฟ (ARF) การเสริมสร้างความเป็นแกนกลางของอาเซียนใน	กองการเมือง กรมอาเซียน/สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ/กระทรวงดิจิทัลเพื่อ

เรื่อง / ประเด็น	ผลการประชุม / ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ / ติดตาม)
	สถาปัตยกรรมภูมิภาคและพร้อมสร้างภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของกฎกติกาและประโยชน์ร่วมกัน	เศรษฐกิจและสังคม
	การพิจารณาการซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์จากสหรัฐฯ ที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนและใช้เวลา เนื่องจากไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่มีรายได้ไม่สูงนัก ขณะที่สินค้าของสหรัฐฯ มีคุณภาพดี เป็นที่คุ้นเคยของกองทัพไทย แต่ยังคงมีราคาสูงมาก	กระทรวงกลาโหม
ด้านเศรษฐกิจ	การส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ปลอดภัยจากภัยไซเบอร์อย่างจริงจัง โดยขอรับการสนับสนุนที่จะตั้งศูนย์ไซเบอร์อาเซียน	กระทรวงพาณิชย์ / กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
มิติที่ประชุม		
ด้านการเมืองและความมั่นคง	การเคารพความเป็นแกนกลางของอาเซียนในการเผชิญกับความท้าทายในรูปแบบต่าง ๆ ของภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก เพื่อสร้างสังคมที่แข็งแกร่งและมีความเจริญรุ่งเรือง ทั้งนี้ สหรัฐฯ ประสงค์จะเห็นภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกที่เสรีและเปิดกว้าง (free and open Indo-Pacific)	กองการเมือง กรมอาเซียน กรมต่างๆ ในกระทรวงการต่างประเทศ / กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
	การแก้ไขปัญหาคาบสมุทรเกาหลีโดยสันติวิธี และให้เรียกร้องให้เกาหลีเหนือปฏิบัติตามข้อมติ UNSC อย่างเคร่งครัด และกลับมาสู่การเจรจาด้วยความสมัครใจ รวมทั้งไม่สนับสนุนทางการเงินการธนาคาร การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและเชื้อเพลิงกับเกาหลีเหนือ	กรมเอเชียตะวันออก กรมองค์การระหว่างประเทศ
	การแก้ไขปัญหาทะเลจีนใต้ โดยให้ความสำคัญของการผดุงไว้ซึ่งกฎและกติกาในทะเลจีนใต้โดยยึดหลัก UNCLOS 1982 และสนับสนุนให้มีการเจรจา COC เพื่อเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่	กองความสัมพันธ์กับคู่เจรจา กรมอาเซียน
ด้านเศรษฐกิจ	ความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ในฐานะคู่ค้าสำคัญของอาเซียน โดยให้ความสำคัญของการค้าที่เปิดเสรี เป็นธรรม และต่างตอบแทน (open, free, fair and reciprocal trade) รวมทั้งตระหนักถึงศักยภาพของอาเซียนที่มีประชากรกว่า ๖๐๐ ล้านคน	กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

เรื่อง / ประเด็น	ผลการประชุม / ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ตัวเน้นการ / ติดตาม)
	การสนับสนุน MPAC 2025 เพื่อสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาค การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล และการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้าน MSMEs รวมทั้ง การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	กระทรวงคมนาคมและกระทรวงการ ต่างประเทศ และทุกหน่วยงานภายใต้ คณะกรรมการว่าด้วยความเชื่อมโยง ระหว่างกันในอาเซียน/กระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม/ สำนักงาน ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	การส่งเสริมความร่วมมือด้านเยาวชนและการศึกษา	กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ กองสังคมและวัฒนธรรม กรมอาเซียน

ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

เรื่อง / ประเด็น	ผลการประชุม / ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินกรร./ ติดตาม)
การประชุมสุดยอดอาเซียน-แคนาดา ในโอกาสครบรอบ ๔๐ ปีความสัมพันธ์อาเซียน-แคนาดา		
ข้อเสนอสำคัญของนายกรัฐมนตรี		
ด้านเศรษฐกิจ	การส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในอาเซียน โดยให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๒๕ โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาศักยภาพสตรีในทุกมิติ เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน	กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (สสว.) กระทรวงการต่างประเทศ
	การจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-แคนาดา (ASEAN-Canada FTA) และการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล เศรษฐกิจสีเขียว พานิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรับมือกับแนวโน้มสำคัญของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ (Fourth Industrial Revolution)	กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (สสว.) กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	การเร่งเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การส่งเสริม “การเจริญเติบโตเขียว” (Green Growth) ที่เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ประชาชนเข้าถึงสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค	กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม / ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ / ติดตาม)
	การส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างประชาชนและวัฒนธรรม โดยการพัฒนาการศึกษา และการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนในประเทศสมาชิกอาเซียน	กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม
มติที่ประชุม		
ด้านการเมืองและความมั่นคง	การแก้ไขปัญหาในคาบสมุทรเกาหลี โดยสันติวิธีและปฏิบัติตามข้อมติ UNSC ที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด เพื่อสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค และเพื่อให้คาบสมุทรเกาหลี ปราศจากอาวุธนิวเคลียร์	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	การแก้ปัญหาในรัฐยะไข่ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญด้านมนุษยธรรมภายในอาเซียนโดยสันติวิธี ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือให้แก่ผู้พลัดถิ่น (displaced persons) กลับคืนสู่บ้านเกิด ได้อย่างปลอดภัย รวมทั้งเพื่อสนับสนุนเมียนมาและบังกลาเทศในการแก้ไขปัญหาโดย สันติวิธี	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	แคนาดาแสดงความประสงค์ที่จะเข้าร่วม EAS และ ADMM Plus	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม
ด้านเศรษฐกิจ	การเริ่มกระบวนการหารือแนวทางความเป็นไปได้ในการจัดทำความตกลงการค้าเสรี อาเซียน-แคนาดา การเข้ามาลงทุนในอาเซียนของแคนาดาเพื่อส่งเสริมระบอบพหุภาคีนิยม ความมั่นคง ปลอดภัย และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างครอบคลุม	กระทรวงพาณิชย์ โดยประสานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	การสร้างเชื่อมโยงในอาเซียน โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ตาม MPAC 2025 ของแคนาดา	กระทรวงคมนาคม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

เรื่อง / ประเด็น	ผลการประชุม / ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ / ติดตาม)
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	การสนับสนุนอาเซียนในด้านการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะในประเด็นที่แคนาดามีความเชี่ยวชาญ เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพสตรี และการเจริญเติบโตสีเขียว เป็นต้น	กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
	โครงการ ASEAN Scholarship and Educational Exchanges Development จำนวน ๑๐ ล้านดอลลาร์แคนาดา โดยในอนาคต แคนาดาอาจพิจารณาให้ทุนการศึกษาระยะสั้น/ ยาวแก่นักศึกษาของอาเซียน เพื่อเข้าไปศึกษาต่อในแคนาดาด้วย	กระทรวงศึกษาธิการ

ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
การประชุมสุดยอดอาเซียน-สหภาพยุโรป สมัยพิเศษ		
ข้อเสนอสำคัญของนายกรัฐมนตรี		
การเมืองและความมั่นคง	การส่งเสริมภูมิภาคนิยมและพหุภาคีนิยม	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	การสร้างประชาคมที่ยึดมั่นในกติกา มีกฎหมายระเบียบที่เป็นธรรม	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	การสร้างเกราะป้องกันทางด้านความมั่นคงให้กับประชาชนอาเซียน จากภัยที่มาจากอาชญากรรมข้ามชาติ	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภามันคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
สังคมและวัฒนธรรม	การส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ โดยเฉพาะเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ ซึ่งรวมทั้งการให้การศึกษาและโอกาสทางเศรษฐกิจ	กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
มิติที่ประชุม		
ภาพรวม	- อาเซียนและสหภาพยุโรปมีความตั้งใจที่จะเร่งความพยายามในการ ไปสู่การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์โดยเสริมสร้างความแข็งแกร่งทุก การประชุมและความร่วมมือระหว่างทั้งสองภูมิภาค พร้อมยินดีต่อ การรับรองแผนปฏิบัติการอาเซียน-สหภาพยุโรป ฉบับใหม่ (ค.ศ. ๒๐๑๘-๒๐๒๒) การรับรองถ้อยแถลงร่วมเกี่ยวกับความตกลงปารีส เพื่อยืนยันพันธกรณีในการร่วมมือกันแก้ปัญหาจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การเมืองและความมั่นคง	- ที่ประชุมต้อนรับการเข้าร่วมการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกใน ฐานะแขกของประธาน เป็นครั้งแรกของสหภาพยุโรป	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
		สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
	- ทั้งสองฝ่ายยืนยันสนับสนุนการบูรณาการและความพยายามในการสร้างประชาคม และมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อส่งเสริมการสร้างบรรทัดฐานระหว่างประเทศที่เป็นไปตามกฎกติกาและครอบคลุม รวมถึงส่งเสริมการทำงานที่มีประสิทธิภาพของระบบภูมิภาคนิยมและระบบพหุภาคี	กระทรวงการต่างประเทศซึ่งดูแลความมั่นคง โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เศรษฐกิจ	- ยืนยันความสำคัญในการส่งเสริมการเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์ด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนกับสหภาพยุโรป และมุ่งมั่นที่จะเจรจาความตกลงการขนส่งทางอากาศแบบครอบคลุม อาเซียน-สหภาพยุโรป ให้สำเร็จ รวมถึงแรงบันดาลใจที่จะเพิ่มพูนการทำงานร่วมกันเพื่อรื้อฟื้นการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างอาเซียนกับสหภาพยุโรป และระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับสหภาพยุโรป	กระทรวงพาณิชย์ซึ่งดูแลเศรษฐกิจ โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงคมนาคม
สังคมและวัฒนธรรม	- ส่งเสริมพันธกรณีในวาระเพื่อการพัฒนา ค.ศ. ๒๐๓๐ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชน สิทธิขั้นพื้นฐาน การปฏิบัติตามกฎหมาย ความเท่าเทียมทางเพศ และการส่งเสริมให้สตรีมีศักยภาพ รวมถึงการจัดความยากจนทุกรูปแบบ	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งดูแลสังคมและวัฒนธรรม โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- ทั้งสองภูมิภาคยืนยันถึงความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนและการเชื่อมโยงระหว่างเยาวชน สื่อ นักวิชาการ สถาบัน นักคิด รัฐสภา และภาคประชาสังคม และส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษา การแลกเปลี่ยนระหว่างนักศึกษาและอาจารย์	กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
การประชุมสุดยอดอาเซียน - สหประชาชาติ ครั้งที่ ๙		
ข้อเสนอสำคัญของนายกรัฐมนตรี		
ประเด็นคาบเกี่ยว	การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันเพื่อบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนและการเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มติที่ประชุม		
ภาพรวม	การสานต่อความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติ ในทุกสาขาความร่วมมือตาม Joint Report on the ASEAN-UN Comprehensive Partnership 2017	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามแถลงการณ์ ร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างอาเซียน กับองค์การสหประชาชาติ ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๐	
	การแสวงหาสาขาความร่วมมือใหม่ ๆ ซึ่งรวมถึงความร่วมมือ ข้ามสาขา (cross-sectoral)	
	สนับสนุนสังคมที่ยืดหยุ่นในภาวะเปราะบางมีประชาชนเป็น ศูนย์กลาง และไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง	
การเมืองและความมั่นคง	การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียน - สหประชาชาติ ในการเสริมสร้างความมั่นคงและสันติภาพในภูมิภาคและ ในโลก เช่น การต่อต้านการก่อการร้าย และแนวคิดนิยม	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
	ความรุนแรงสุดโต่ง (Violent Extremism) โดยเฉพาะภัยคุกคามทางไซเบอร์ การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และความมั่นคงของมนุษย์ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความอ่อนไหวทางสังคม (vulnerable groups) ซึ่งรวมถึงผู้โยกย้ายถิ่นฐานทั้งแบบปกติและไม่ปกติ การจัดการกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ อาทียาเสพติด การค้ามนุษย์ การบริหารจัดการชายแดน การจัดการกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการจัดการภัยพิบัติ	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภามันคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
เศรษฐกิจ	การส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่าง ASEAN Community Vision 2025 กับ UN 2030 Agenda for Sustainable Development	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
	การส่งเสริมความร่วมมือในการปฏิบัติตาม Master Plan on ASEAN Connectivity (MPAC) 2025 และสนับสนุนการเชื่อมโยงทางด้านพลังงาน การขนส่ง ICT การการค้าแบบ paperless และการสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างครอบคลุม (inclusive economic development)	กระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	การปฏิบัติตาม Vision and Strategic Plan for ASEAN Cooperation in Food, Agriculture and Forestry (2016 - 2025)	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงคมนาคม กระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
	การส่งเสริมบทบาททางด้านเศรษฐกิจของสตรี (women's economic empowerment) และการสูงวัยที่ประสบความสำเร็จ (Active Aging)	กระทรวงศึกษาธิการ
สาธารณสุข	การปฏิบัติตาม ASEAN Post -2015 Health Development Agenda (2016-2030) เพื่อส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ กำจัดความหิวโหย และกำจัดโรคเอดส์ให้หมดก่อนปี ค.ศ. ๒๐๓๐	กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
การประชุมสุดยอดอาเซียนบวกสาม ครั้งที่ ๒๐		
ข้อเสนอสำคัญของนายกรัฐมนตรี		
เศรษฐกิจ	- ความเชื่อมโยงที่ไร้รอยต่อในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านกายภาพ ด้านกฎระเบียบ ด้านดิจิทัล และระหว่างเอกชนกับเอกชน และประชาชนกับประชาชน เพื่อให้เกิดพื้นที่เศรษฐกิจที่มีความเชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อ และการพัฒนาแนวคิดความเป็นหุ้นส่วนอาเซียนบวกสามด้านความเชื่อมโยง	กระทรวงการต่างประเทศโดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- การใช้ประโยชน์จากการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวของประชาคมอาเซียน ด้วยการเพิ่มปริมาณการค้าและการลงทุนในอาเซียนให้มากขึ้น	กระทรวงพาณิชย์โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- การส่งเสริมความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการค้นคว้าวิจัย เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการรวมตัวทางเศรษฐกิจ	กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- การยกระดับอาเซียนบวกสามให้เป็นประชาคมเศรษฐกิจเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อีเออีซี) ตามข้อเสนอแนะของกลุ่มวิสัยทัศน์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รุ่นที่ ๒ เพื่อส่งเสริมการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาค	กระทรวงการต่างประเทศโดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง / กระทรวงพาณิชย์/กระทรวงการคลัง/ กระทรวงคมนาคม/ กระทรวงพลังงาน/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ / กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม / สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
มติที่ประชุม		
ภาพรวม	- การดำเนินการตามปฏิญญามะนิลาในโอกาสครบรอบ ๒๐ ปีของความร่วมมืออาเซียนบวกสามซึ่งที่ประชุมได้ให้การรับรองเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เข้มแข็ง และขับเคลื่อนการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจโลกอย่างยั่งยืน	กระทรวงการต่างประเทศโดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- การส่งเสริมกระบวนการอาเซียนบวกสามที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างประชาคม และสนับสนุนบทบาทของอาเซียนบวกสามในโครงสร้างสถาปัตยกรรมและกลไกในภูมิภาค เพื่อส่งเสริมกลไก/เวทีที่มีอาเซียนเป็นผู้นำ	กระทรวงการต่างประเทศโดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
การเมืองความมั่นคง	- การส่งเสริมความร่วมมือและการปรึกษาหารือประเด็นการเมืองและความมั่นคง ทั้งในรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบใหม่ตามแผนงานความร่วมมืออาเซียนบวกสาม ค.ศ. ๒๐๑๘ - ๒๐๒๒	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เศรษฐกิจ	- การสนับสนุนความร่วมมือด้านเศรษฐกิจตามแผนงานความร่วมมือเศรษฐกิจอาเซียนบวกสาม ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๑๘ ที่ครอบคลุมเรื่องความเชื่อมโยง การพัฒนา MSMEs การอำนวยความสะดวกทางการค้าและ E-Commerce	- กระทรวงพาณิชย์โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
สังคม	- การสนับสนุนการดำเนินการตาม ASEAN Community Vision 2025	กระทรวงการต่างประเทศโดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- การส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอาหาร ตามถ้อยแถลงว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอาหาร (APT Statement on Food Security Cooperation) ซึ่งที่ประชุมได้ให้การรับรองตามข้อเสนอของจีนและไทยร่วมเป็นผู้อุปถัมภ์	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์
การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ครั้งที่ ๑๒		
ข้อเสนอสำคัญของนายกรัฐมนตรี		
การเมืองความมั่นคง	- การใช้ประโยชน์จาก “อีเอส” อย่างเต็มที่ ในการช่วยแก้ไขปัญหาความท้าทายด้านความมั่นคง ทั้งในรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบใหม่ และประเด็นระหว่างประเทศที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกันในปัจจุบัน	กระทรวงการต่างประเทศโดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- ความร่วมมือเพื่อบริหารจัดการปัญหาความท้าทายด้านความมั่นคง อาทิ การก่อการร้ายและแนวคิดสุดโต่ง และอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งอาชญากรรมทางไซเบอร์ ปัญหาในคาบสมุทรเกาหลี และประเด็นทะเลจีนใต้	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	- การบูรณาการความร่วมมือในประเด็นยุทธศาสตร์ที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกันในกรอบอินโด-แปซิฟิก ซึ่งจะเกื้อกูลความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ในกรอบสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย (ไอโอรา – IORA)	กระทรวงการต่างประเทศโดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เศรษฐกิจ	- การเสริมสร้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการเงิน	กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการคลังโดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
	- การผลักดันการเจรจาจัดทำ “อาร์เซ็ป” (RCEP) ให้เสร็จโดยเร็ว เพื่อบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาค อันจะนำมาซึ่งโอกาสใหม่ ๆ สำหรับ ประชากรกว่าครึ่งหนึ่งของโลก	กระทรวงพาณิชย์โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- ความเชื่อมโยงในภูมิภาคในเรื่องวิธีการที่จะหาแหล่งเงินทุนและเชื่อมโยง ข้อริเริ่มต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศ อนุภูมิภาค และภูมิภาค	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย สศช.
มติที่ประชุม		
ภาพรวม	- การส่งเสริมบทบาทของ EAS ในการเป็นเวทีหารือเชิงยุทธศาสตร์ระดับ ผู้นำในโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคที่มีอาเซียนเป็นแกนกลาง และ การส่งเสริมการหารือเรื่องโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาค	กระทรวงการต่างประเทศ
	- การผลักดันความร่วมมือใน ๖ สาขาหลักของ EAS ให้ก้าวหน้า ได้แก่ พลังงาน การศึกษา การเงินการคลัง สาธารณสุขและโรคระบาดร้ายแรง สิ่งแวดล้อมและการจัดการภัยพิบัติ และความเชื่อมโยงในอาเซียน และ ความร่วมมือทางทะเลที่ได้บรรจุเป็นสาขาความร่วมมือสาขาใหม่ของ EAS	กระทรวงพลังงาน/กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง/กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ/กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย/กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สศช. /สภาความมั่นคงแห่งชาติ

เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุม/ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี	หน่วยงานที่รับผิดชอบ (ดำเนินการ/ติดตาม)
การเมืองความมั่นคง	- การส่งเสริมความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้าย การระดมทุนเพื่อ การก่อการร้าย และการเผยแพร่แนวคิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ตามถ้อย แถลงที่ผู้นำให้การรับรองจำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ (๑) ปฏิญญาผู้นำว่าด้วย การต่อต้านการฟอกเงินและการระดมทุนการก่อการร้าย (EAS Leaders' Declaration on Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism) (๒) ถ้อยแถลงผู้นำว่าด้วยเรื่องอาวุธเคมี (EAS Leaders' Statement on Chemical Weapons) และ (๓) ถ้อยแถลง ผู้นำว่าด้วยการป้องกันและต่อต้านการแพร่ขยายแนวคิดการก่อการร้าย (EAS Leaders' Statement on Countering Ideological Challenges of Terrorism and Terrorist Narratives and Propaganda)	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์
	- การสนับสนุนการปฏิบัติตามข้อมติ UNSC ที่เกี่ยวข้องกับการไม่แพร่ ขยายอาวุธนิวเคลียร์เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาคาบสมุทรเกาหลี เพื่อให้ คาบสมุทรเกาหลีปลอดจากอาวุธนิวเคลียร์	กระทรวงการต่างประเทศ โดยประสานหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
สังคม	- การส่งเสริมความร่วมมือด้านการบรรเทาความยากจน ตามถ้อยแถลง EAS Statement on Cooperation in Poverty Alleviation ที่ผู้นำให้ การรับรอง	กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สศช.